

## ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

### 1. Tên học phần: **Môi trường & Quản lý Tài nguyên thiên nhiên – Environment and Natural Resource Management**

- Mã số học phần : MT117
- Số tín chỉ học phần : 2 TC
- Số tiết học phần : 30 tiết lý thuyết

### 2. Đơn vị phụ trách học phần:

- Bộ môn : Tài nguyên đất
- Khoa/Viện/Trung tâm/Bộ môn: Môi trường & TNTN

### 3. Điều kiện tiên quyết: : Sau khi đã học xong học phần kiến thức giáo dục đại cương

### 4. Mục tiêu của học phần:

#### 4.1. Kiến thức:

Môn học phần giới thiệu và trang bị cho sinh viên các kiến thức về:

4.1.1. Giới thiệu kiến thức cơ bản về môi trường, tài nguyên thiên nhiên, các nguyên lý cơ bản về hệ sinh thái; các vấn đề về suy thoái môi trường và tài nguyên thiên nhiên và giải pháp quản lý; làm cơ sở cho các lĩnh vực quản lý và sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường.

4.1.2. Kiến thức tổng hợp về tài nguyên thiên nhiên, tầm quan trọng của tài nguyên thiên nhiên đối với sự phát triển kinh tế xã hội, các vấn đề về quản lý nguồn tài nguyên thiên nhiên, quản lý môi trường.

4.1.3. Sinh viên nắm bắt các hiểu biết cơ bản về tài nguyên môi trường ở Việt nam và trên thế giới, vấn đề ô nhiễm môi trường và các thể chế liên quan đến việc bảo vệ tài nguyên và môi trường

4.1.4. Cung cấp cho sinh viên hướng tiếp cận và các giải pháp thực tiễn nhằm xây dựng chiến lược và kế hoạch quốc gia về quản lý tài nguyên và môi trường ở Việt nam.

#### 4.2. Kỹ năng:

Sau khi hoàn thành chương trình môn học, sinh viên không những có kiến thức về quản lý môi trường và tài nguyên thiên nhiên. Kỹ năng làm việc theo nhóm để thực hiện các vấn đề giữa tài nguyên thiên nhiên đối với phát triển kinh tế xã hội, các vấn đề về quản lý và bảo vệ nguồn tài nguyên thiên nhiên, quản lý môi trường.

#### 4.3. Thái độ:

Tạo cho sinh viên thái độ nghiêm túc trong giải quyết các vấn đề liên quan đến môi trường và quản lý tài nguyên thiên nhiên. Nâng cao tính tự học, tự nghiên cứu cho sinh viên thông qua việc giao các tình huống cho sinh viên tự tìm hiểu, tự học và báo cáo tình huống môn học thực hiện trên lớp.

### 5. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

Học phần môn Môi trường và quản lý tài nguyên thiên nhiên bao gồm 03 phần chính như sau:

*Phần 1: Tổng quan về môi trường và tài nguyên thiên nhiên:* phần này sẽ giới thiệu cho sinh viên các khái niệm về môi trường, các khái niệm về tài nguyên thiên nhiên, mối liên hệ và các vấn đề liên quan giữa môi trường, tài nguyên thiên nhiên và sức khỏe cộng đồng.

*Phần 2: Các vấn đề về tài nguyên môi trường:* phần này sẽ cung cấp cho sinh viên các kiến thức về các hình thái tài nguyên và các vấn đề cần quan tâm hiện nay ảnh hưởng đến tài nguyên, các biện pháp quản lý và bảo vệ các nguồn tài nguyên thiên nhiên.

*Phần 3: Bảo vệ và phát triển bền vững nguồn tài nguyên:* phần này sẽ giới thiệu cho sinh viên thực trạng, thách thức và giải pháp bảo vệ và phát triển bền vững nguồn tài nguyên thiên nhiên và môi trường.

### 6. Cấu trúc nội dung học phần:

## 6.1. Lý thuyết

	Nội dung	Số tiết	Mục tiêu
<b>Chương 1.</b>	<b>Tổng quan về môi trường và tài nguyên thiên nhiên</b>	5	4.1.1, 4.1.2
1.1.	Các khái niệm cơ bản về tài nguyên và môi trường		
1.1.1.	Môi trường và các vấn đề môi trường		
1.1.2.	Sự ô nhiễm		
1.1.3.	Sự cạn kiệt các nguồn tài nguyên		
1.1.4.	Thay đổi các điều kiện sống trên toàn cầu		
1.2.	Tài nguyên thiên nhiên và sự suy thoái		
1.2.1.	Tài nguyên có thể tái tạo		
1.2.2.	Tài nguyên không tái tạo		
1.2.3.	Các vấn đề suy thoái tài nguyên		
1.3.	Các vấn đề suy thoái môi trường và tài nguyên chung trên toàn cầu		
<b>Chương 2.</b>	<b>Mối quan hệ giữa môi trường và sinh vật</b>	2	4.1.1, 4.1.2
2.1.	Các khái niệm sinh thái cơ bản.		
2.2.	Sự tương tác giữa quần xã và hệ sinh thái		
<b>Chương 3.</b>	<b>Giá trị của tài nguyên và môi trường</b>	3	4.1.1, 4.1.2
3.1.	Liên quan giữa môi trường và sức khỏe con người, hệ sinh thái		
3.2.	Liên quan giữa môi trường và sức khỏe sinh vật và hệ sinh thái		
3.3.	Sử dụng và bảo vệ tài nguyên và môi trường		
<b>Chương 4.</b>	<b>Các vấn đề suy thoái môi trường không khí</b>	3	4.1.1, 4.1.2
4.1.	Các vấn đề ô nhiễm không khí toàn cầu		
4.2.	Hiệu ứng nhà kính và những hậu quả		
4.3.	Những nghị định, hiệp ước bảo vệ môi trường không khí		
<b>Chương 5.</b>	<b>Tài nguyên nước và các vấn đề về môi trường nước</b>	5	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3
5.1.	Phân bố nước trên toàn cầu		
5.2.	Sử dụng tài nguyên nước		
5.3.	Ô nhiễm nước		
5.4.	Quản lý và bảo vệ tài nguyên nước		
<b>Chương 6.</b>	<b>Tài nguyên đất và sự suy thoái đất</b>	2	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3
6.1.	Sử dụng đất và các vấn đề môi trường liên quan đến sử dụng đất		
6.2.	Quy hoạch sử dụng đất bền vững		
<b>Chương 7.</b>	<b>Năng lượng, tài nguyên khoáng sản và môi trường</b>	2	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3
7.1.	Các nguồn năng lượng		
7.2.	Những vấn đề về môi trường của việc khai khoáng		
7.3.	Các nguồn khoáng sản không thể tái tạo được		
<b>Chương 8.</b>	<b>Tài nguyên sinh học</b>	5	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3
8.1.	Khái niệm		
8.2.	Đa dạng sinh học và phân bố		
8.3.	Suy thoái đa dạng sinh học		

8.4.	Các quy định, hiệp ước về bảo tồn đa dạng sinh học		
8.5.	Các khu bảo tồn đa dạng sinh học		
<b>Chương 9</b>	<b>Bảo vệ môi trường và phát triển bền vững</b>	3	4.1.3, 4.1.4
9.1.	Những vấn đề môi trường toàn cầu		
9.2.	Những áp lực đối với môi trường toàn cầu		
9.3.	Phát triển bền vững và bảo vệ môi trường		
9.4.	Thực trạng môi trường và bảo vệ môi trường ở Việt nam		

## 6.2. Thực hành

### Nội dung

### Số tiết

### Mục tiêu

## 7. Phương pháp giảng dạy:

- Phần lý thuyết (50%): Giảng giải bằng lý thuyết và minh họa bằng hình ảnh, powerpoint nhằm trang bị cho sinh viên các kiến thức cơ bản về môi trường, tài nguyên thiên nhiên, các nguyên lý cơ bản về môi trường và quản lý tài nguyên thiên nhiên; các vấn đề về suy thoái và giải pháp quản lý về môi trường và tài nguyên; làm cơ sở cho các lĩnh vực quản lý và sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường.

- Báo cáo chuyên đề (50%): Tiến hành chia nhóm làm các báo cáo chuyên đề để tăng cường tính chủ động tự học và khả năng phân tích tình huống thực tế cho sinh viên.

## 8. Nhiệm vụ của sinh viên:

Sinh viên phải thực hiện các nhiệm vụ như sau:

- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lý thuyết.
- Tham gia đầy đủ 100% giờ thực hành/thí nghiệm/thực tập và có báo cáo kết quả.
- Thực hiện đầy đủ các bài tập nhóm/ bài tập và được đánh giá kết quả thực hiện.
- Tham dự kiểm tra giữa học kỳ.
- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.

## 9. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên:

### 9.1. Cách đánh giá

Sinh viên được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Mục tiêu
1	Điểm chuyên cần	- Tham dự 80% số giờ quy định trên lớp lý thuyết	10%	
2	Điểm báo cáo tình huống	- Báo cáo tình huống được nhóm xác nhận có tham gia	20%	4.1.1 đến 4.1.4
4	Điểm kiểm tra giữa kỳ	- Thi viết	20%	4.1, 4.2 và 4.3
5	Điểm thi kết thúc học phần	- Thi trắc nghiệm - Tham dự đủ 80% tiết lý thuyết và 100% giờ thực hành - Bắt buộc dự thi	50%	4.1, 4.2 và 4.3

### 9.2. Cách tính điểm

- Điểm đánh giá thành phần và điểm thi kết thúc học phần được chấm theo thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.
- Điểm học phần là tổng điểm của tất cả các điểm đánh giá thành phần của học phần nhân với trọng số tương ứng. Điểm học phần theo thang điểm 10 làm tròn đến một chữ số thập phân, sau đó được quy đổi sang điểm chữ và điểm số theo thang điểm 4 theo quy định về công tác học vụ của Trường.

## 10. Tài liệu học tập:

### Thông tin về tài liệu

### Số đăng ký cá biệt

[1] Giáo trình/bài giảng

1. Phan Như Thúc. 2002. Giáo trình Quản lý Môi trường. ĐH Đà Nẵng
  2. Nguyễn Hoàng Hùng. Bài giảng Quản lý Tài nguyên và Môi trường
- [2] Sách tham khảo**
3. Enger ED. and Smith BF. 2000. Environmental Science: A Study of Interrelationships. Seventh Edition. McGraw-Hill.
  4. Freedman B., 1989. Environmental Ecology, The impacts of Pollution and other stresses on ecosystem structure and function. Academic Press, Inc. San Diego.
  5. Hellowell JM., 1986. Biological Indicators of Freshwater Pollution and Environmental Management. Elsevier Applied Science Publishers. London and New York.
  6. Mason CF., 1996. Biology of Freshwater Pollution. Third Edition. Longman, England.
  7. Primack RB., 1993. Essentials of Conservation Biology. Sinauer Associates, Inc.
  8. Tuan, L.D., T.T. K. Oanh, et al.,. Khu dự trữ sinh quyển Rừng ngập mặn Cần giờ, NXB Nông nghiệp, 2002.
  9. Bộ Tài nguyên và Môi trường, Cục Bảo vệ Môi trường. Các vùng đất ngập nước có giá trị đa dạng sinh học và môi trường Việt Nam. Hà Nội, 2001.
  10. Bộ Tài nguyên và Môi trường. Bảo tồn và phát triển bền vững đất ngập nước Việt Nam. IUCN, Hà Nội, 2003.
  11. Công ước Ramsar. Công ước Ramsar về đất ngập nước. Iran, 1971.
  12. Lê Huy Bá, Lâm Minh Triết, Sinh thái Môi trường học cơ bản, NXB Đại học Quốc gia Tp.Hồ Chí Minh, 2006.
  13. Cunningham, W.P. và Saigo, B.W. (2001). Environmental Science: A Global Concern. 6<sup>th</sup> Edition. International Edition. New York, McGraw Hill Companies, Inc.
  14. Lê Trình (1997). Quan trắc và kiểm soát ô nhiễm môi trường nước. NXB Khoa học và Kỹ thuật.
  15. Phạm Song, Nguyễn bá Trinh Vfa Vũ Văn Hiếu (1996). Công nghệ cung cấp nước sạch và vệ sinh môi trường. NXB Khoa học và Kỹ thuật.
  16. Lê Huy Bá (1996). Quản lý môi trường trong nông lâm ngư nghiệp. NXB Nông nghiệp.
  17. Lê Huy Bá (2000). Quản trị môi trường cơ bản. NXB Đại học Quốc gia TPHCM.
  18. Mather A. S. & K. Chapan, (1995). Environmentla Resources. Longman Sciences & Technic. London.
  19. FAO (1996). Quản lý tài nguyên rừng công cộng. NXB Nông nghiệp.
- [3] Tài liệu tham khảo khác**
20. Thư viện Trường Đại học Cần thơ, Thư viện Khoa Môi trường & TNTN.
  21. Các trang web của Internet trong và ngoài nước (với các từ khoá : ĐTM, EIA, các dự án liên quan đến đánh giá tác động môi trường..).

#### **11. Hướng dẫn sinh viên tự học:**

<b>Tuần</b>	<b>Nội dung</b>	<b>Lý thuyết (tiết)</b>	<b>Thực hành (tiết)</b>	<b>Nhiệm vụ của sinh viên</b>
<b>1,2</b>	<b>Chương 1. Tổng quan về môi trường và tài nguyên thiên nhiên</b>	5		- Nghiên cứu trước các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các

	<p>1.1. Môi trường và các vấn đề môi trường</p> <p>1.1.1. Sự bùng nổ dân số</p> <p>1.1.2. Sự ô nhiễm</p> <p>1.1.3. Sự cạn kiệt các nguồn tài nguyên</p> <p>1.1.4. Thay đổi các điều kiện sống trên toàn cầu</p> <p>1.2. Tài nguyên thiên nhiên và sự suy thoái</p> <p>1.2.1. Tài nguyên có thể tái tạo</p> <p>1.2.2. Tài nguyên không tái tạo</p> <p>1.2.3. Các vấn đề suy thoái tài nguyên</p> <p>1.3. Các vấn đề suy thoái môi trường và tài nguyên chung trên toàn cầu</p>			<p>trang web khác nhau</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương 1</li> </ul>
<b>3</b>	<p><b>Chương 2. Mối quan hệ giữa môi trường và sinh vật</b></p> <p>2.1. Các khái niệm sinh thái cơ bản.</p> <p>2.2. Sự tương tác giữa quần xã và hệ sinh thái</p>	2		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước</li> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương 2</li> <li>- Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau</li> </ul>
<b>4</b>	<p><b>Chương 3. Giá trị của tài nguyên và môi trường</b></p> <p>3.1. Liên quan giữa môi trường và sức khoẻ con người, hệ sinh thái</p> <p>3.2. Liên quan giữa môi trường và sức khoẻ sinh vật và hệ sinh thái</p> <p>3.3. Sử dụng và bảo vệ tài nguyên và môi trường</p>	3		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước</li> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo</li> <li>- Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau</li> </ul>
<b>5</b>	<p><b>Chương 4. Các vấn đề suy thoái môi trường không khí</b></p> <p>4.1. Các vấn đề ô nhiễm không khí toàn cầu</p> <p>4.2. Hiệu ứng nhà kính và những hậu quả</p> <p>4.3. Những nghị định, hiệp ước bảo vệ môi trường không khí</p>	3		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước</li> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo</li> <li>- Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau</li> </ul>
<b>6,7</b>	<p><b>Chương 5. Tài nguyên nước và các vấn đề về môi trường nước</b></p> <p>5.1. Phân bố nước trên toàn cầu</p> <p>5.2. Sử dụng tài nguyên nước</p> <p>5.3. Ô nhiễm nước</p> <p>5.4. Quản lý và bảo vệ tài nguyên nước</p>	5		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước</li> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo</li> <li>- Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau</li> </ul>
<b>8</b>	<p><b>Chương 6. Tài nguyên đất và sự suy thoái đất</b></p> <p>6.1. Sử dụng đất và các vấn đề</p>	2		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước</li> <li>- Viết báo cáo tình huống dựa vào</li> </ul>

	môi trường liên quan đến sử dụng đất 6.2. Quy hoạch sử dụng đất bền vững			nội dung chương tiếp theo - Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau
<b>9</b>	<b>Chương 7. Năng lượng, tài nguyên khoáng sản và môi trường</b> 7.1. Các nguồn năng lượng 7.2. Những vấn đề về môi trường của việc khai khoáng 7.3. Các nguồn khoáng sản không thể tái tạo được	2		- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước - Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo - Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau
<b>10,11</b>	<b>Chương 8. Tài nguyên sinh học</b> 8.1. Khái niệm 8.2. Đa dạng sinh học và phân bố 8.3. Suy thoái đa dạng sinh học 8.4. Các quy định, hiệp ước về bảo tồn đa dạng sinh học 8.5. Các khu bảo tồn đa dạng sinh học	5		- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước - Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo - Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau
	<b>Chương 9. Bảo vệ môi trường và phát triển bền vững</b> 9.1. Những vấn đề môi trường toàn cầu 9.2. Những áp lực đối với môi trường toàn cầu 9.3. Phát triển bền vững và bảo vệ môi trường 9.4. Thực trạng môi trường và bảo vệ môi trường ở Việt nam	3		- Ôn lại nội dung đã học ở phần trước - Viết báo cáo tình huống dựa vào nội dung chương tiếp theo - Tra cứu các nội dung có liên quan ở các tài liệu từ [1] đến [21] và các tài liệu trên các trang web khác nhau
<b>12</b>	Viết báo cáo tiểu luận, báo cáo tình huống môn học			Tham khảo tài liệu, giáo trình có liên quan môn học
<b>13</b>	Ôn tập			
<b>14</b>	Thi kết thúc môn học			
	<b>Tổng cộng</b>	30		

**TL. HIỆU TRƯỞNG**  
**TRƯỞNG KHOA/GIÁM ĐỐC VIỆN/**  
**GIÁM ĐỐC TRUNG TÂM**

Cần Thơ, ngày ... tháng ... năm 20...  
**TRƯỞNG BỘ MÔN**